

АТОМОВА ГАРМАТНА ЗБРОЯ НА ВІЙНУ В КОРЕЇ

Вашингтон, 23 травня. — Конгресмен Овертон Брукс, другий з черги член палатної комісії збройної служби, у своїй промові зажадав негайно вжити випробувану вже атомову гарматну кулю, щоб скоротити війну в Кореї, врятувати життя

Злиття Радієвого й Телевільного Підприємств

Нью-Йорк. — План для об'єднання підприємства Американської Бродкестінг Компанії і Юнайтед Парамант Тіатрс подано до загального відомо. Після переведення об'єднання назва нового підприємства буде „Американ Бродкестінг-Парамант Тіатрс, Інкорпорейтед”. Таку трансакцію мусить потвердити ще Федеральна Комунікаційна Комісія. Капітал обох підприємств вийсє \$25,000,000. В тимчасовій умові згадують ще про закупню для цього синдикату підприємства Колумбія Бродкестінг Систем, вартості \$6,000,000. Ця компанія має свої телевізійні висильні побіч телевізії Парамант. Заплановане злиття дасть підставу до створення найбільшого телевізійно-радієвого підприємства в ЗДА.

МУСИТЬ БУТИ РІЗНИЦЯ МІЖ МІСЬКИМИ І СІЛЬСЬКИМИ ШКОЛАМИ

Вашингтон. — В Альманаху на 1951 р., виданім Красним Педагогічним Товариством, поміщена розвідка на тему „Дітнина в сільському оточенні”. У ній обговорює д-р Фені В. Донн із Колумбійського університету питання виховання дітнини з уваги на околицю, в якій вона проживає. Авторка розглядає хвию шкіл різного типу і доводить, чому не всі школи можуть бути однакові. Зокрема сільські школи мусять бути пристосовані до потреб фермерів і земельних господарів і тому в фермерських осередках треба збирати такі школи, які там досі існували, очевидно з відповідними доповненнями. Міські школи мусять бути пристосовані до міського життя і праці. Це позначається на розподілі матеріалу й часу, призначеного на навчання, відповідно до пори року.

ПІДВИШКА НА ТРИ ЦЕНТИ ДЛЯ АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ

Вашингтон. — Від половини березня до половини квітня ціна життєвих продуктів зростає на одну десяту відсотка, а проте мільйон автомобільних робітників дістане підвишку платні по три центи на годину в наслідок зросту цін двох попередніх місяців. Це станеться на підставі контракту між юнією і підприємцями в якому сказано, що платню регулюватимуть що-три місяці відповідно до цін життєвих продуктів. Зміни ціл зазначені в Бюрі Ро-

БРЕДЛІ ПОЯСНЮЄ ПОТРЕБУ МОБІЛІЗАЦІЇ

Вашингтон. — Підчас свого переслухання в сенатській комісії голова об'єднаних генеральних штабів, ген. Омар Н. Бредлі, заявив, що мобілізація Злучених Держав, з усіма її контролями й невідомостями та обтяженнями населення, потріб-

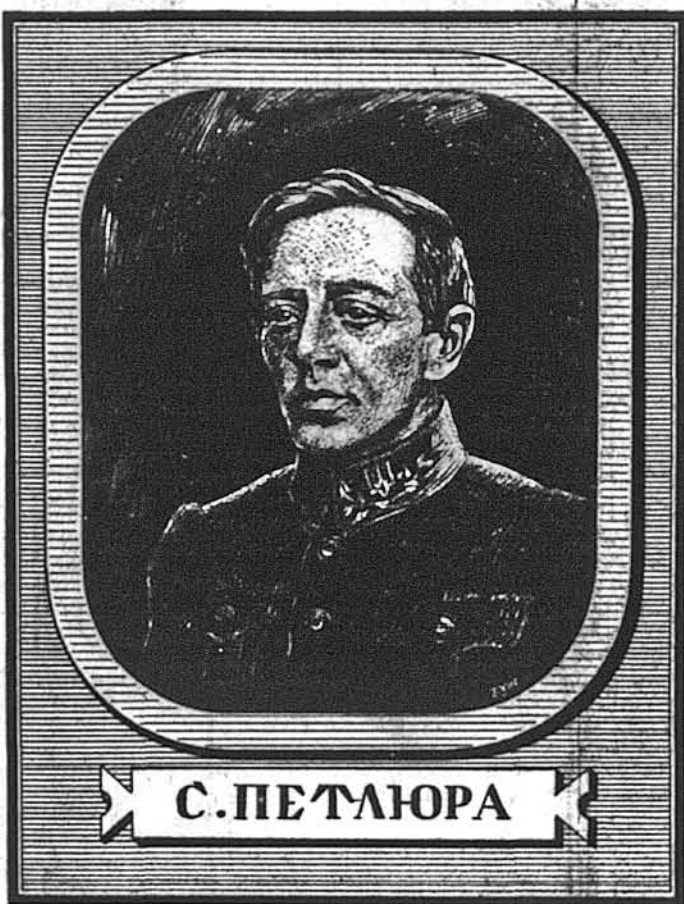
В АМЕРИЦІ

● 1485 ветеранів із корейської війни приїхали до Сан-Франциско кораблем Форт-Мейсон. Це вже третій транспорт поворотців, на місцях підуть свіжі війська. З нагоди відвідин вєсїлююї офензї в Кореї през. Труман найменував трьох командантів у Кореї повної ранги генералів. Це такі командувачі: лейтенант-генерал Дж. Ван Фліт і Е. Р. Брукс і генерал-майор В. М. Годж. Найменування має затвердити сенат.

● На приватних нарадах науковців над закордонною політикою на форумі Колумбійського університету в Арден, Н. П. запроваджено закриті засідання.

● Д-р Грейсон Кірк, сказав кореспондентам, що нерозумно робити Америка, коли прилюдно обговорює таємні справи, про які таким чином негайно довідається Росія.

● Письменик о. Фултон Шпін, на значний список помічників при кардиналі Френсісові Спелманові. Самий кардинал написав пошю книжку п. з. „Знайда” („Ді Фавдлінг”), яку видала наклади Чарльс Скрібнерс Вродерс.

С. ПЕТЛЮРА

1926 — 1951

„Хай свято сьогоднішнє навчить нас шанувати пам'ять поглиглих і бережно плекати традиції боротьби за українську державність, такі чисті і проречисті, такі ушляхотнючі, бо і оправдані і окроплені святою кров'ю найкращих синів нації. А найголовнішою з тих традицій буде: Пам'ятати про неминучість відновлення боротьби тими самими засобами і під тими самими гаслами, що ними користувались і одушевлялись жертви військових подій 1917—1920 рр.”

(31 сторіччя Петлюра п. л. „Пам'яті поглиглих за державність”, написаний на день 22 Січня 1926.)

РОСІЯ ГОТОВА ДО НАПАДУ НА ІРАН

Вашингтон, 23 травня. — Підчас свідчення в сенатській комісії ген. Омар Н. Бредлі і секретар стейту Дін Ачесон об'єдналися в висловленні о-сторблї перед небезпекю спо-ру за нафту в Ірані. Бредлі підчас переслухання заявив, що Росія може піти проти Ірану й почати нову агресію. В той самий час Ачесон сказав кореспондентам на своїй тижневій пресовій конференції, що налагодження англо-іранського спору за нафту „має велике значення для всього світового суїту”. Секретар Ачесон тимчасом відкинув протест, присланий Іраном, в якому сказано, що намагання Злучених Держав посередничати між Іраном і Великобританією виявляє ворожнечу Америки до Ірану або втручання в його внутрішні справи. Ачесон сказав кореспондентам, що це „дуже помітна заувага Ірану”. Навпаки, твердить секретар, Злучені Держави не проти бажання Ірану перебрати контроль своїх ресурсів, тільки проти односторонньої конфіскації ірансько-бритійської нафтової спільки, в якій інвестовано ка-

Роска про ставлення ЗДА до Китаю. Ачесон заперечив, на-че б переговори в справі миру означали водночас замирення з комуністичним режимом і сказав, що промова Роска ма-ла на меті ствердити „китайсь-ко-американську приязнь”. Ачесон пригадав про приязнь Америки до китайського насе-лення і пояснював промову Роска змаганням до втриман-ня такої приязні в майбутню-стента секретаря стейту Діна

УСПІШНИЙ ДЕБЮТ МАКСИМОВИЧА В ТАВН ГОЛ

Нью-Йорк, 24 травня. — Відомий молодий український піаніст Борис Максимович, що здобув собі вже широку славу та найбільші призначення в музичних колах Західної Європи і частинно вже теж в Америці, дав вчора свій перший концерт перед добірою вибагливою публікою в місцевій Тавн Гол. В програмі кон-церту були твори Скарлатті, Бетговена, Шопена, Шумана, Стравінського, Глязунова, Блюмфельда і Лішта. Цю нелег-ку програму піаніст виконав з найбільшою майстерністю.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ НАРОДОВЕВІВСТВО В ЧЕРВОНОМУ КИТАЮ

Гонг Конг, 23. травня. — Комуніо-китайська пресова а-генція повідомляє, що посади-ник Пейпінгу рішив „відтяти” переловлену місцеву в'яз-ницю, та наказав розстріляти дальших задержаних там 221 „ворогів народу”.

ЗНОВУ АЛІАНТСЬКИЙ ПРОТИНАСТУП В КОРЕЇ

Червоні відступають на цілому фронті, — після величезних втрат.

Токіо, 24. травня. — Війська Об'єднаних Націй в Кореї перейшли вчора знову до проти-наступу, як ворог, втративши тільки в сухопутних боях понад 60,000 вояків та багато тисяч від повітряних атак впродовж минулого тижня, почав генеральний відступ на цілому 100-ми-левому фронті. Тим самим, теж „друга фаза” великого ворожого весняного наступу, що по-чалася минулого тижня, закін-чилася повною поразкою. — Панцерні колони аліантів, на-ступаючи на п'яти втікаючого ворога, захопили вчора зно-ву місто Гангчу на східній ді-лянці фронту, минули Кап-йонг на центральному секторі та забезпечили Чангтонг в до-лині ріки Пухан. На централь-ному секторі аліантські війсь-ка віддалили вже тільки на 12 миль від 38-мої паралелі, тоді як на західній ділянці пів-денно-корейські колони, що попереджують наступ голов-них аліантських сил, підійшли на віддалення вже тільки чо-тирьох миль від паралелі, на північ від Мунсан. Впродовж вчорашнього дня аліанти на цілому фронті поступили пе-ресічно 5 миль вперед. Проте, аліантські спостерігачі вважа-ють, що відступ червоних не є втечою, тільки відомим на-маном, щоб вихититись з-під засягу аліантських гармат та відв'язатись від швидко на-ступаючих аліантських пан-церних колон, і почати знову перегрупування та евантуаль-ну підготовку до нового на-ступу. До найзапекліших боїв прихидило вчора на східному секторі фронту, де ворог був вбився найглибшим клином в аліантські лінії та опісля зали-шив сильні відділи для при-криття відступу головних сил.

СОВЕТИ МАЛИ ЗАПРОПОНУВАТИ ПЕРЕГОВОРІ В СПРАВІ ПЕРЕМИР'Я В КОРЕЇ

Об'єднані Нації, Н. Й., 24. травня. — Вчора тут поінфор-мовано, що Советський Союз посереднім шляхом мав запро-понувати переговори зі Злуче-ними Державами в справі пе-ремир'я в Кореї, на базі від-новлення демаркаційної лінії на 38-мій паралелі, отже при-вернення стану, який існував перед комуністичним нападом 25-го червня минулого року. Проте, речник американської делегації в О. Н. поінформував, що сама делегація не одержала жадної подібної пропози-ції, додаючи при цьому, що Злучені Держави завжди го-тові переговорувати зі Со-ветським Союзом в справі за-мирення в Кореї, якщо тільки Совети ясно виявлять своє ба-жання під цим оглядом. Со-вети мали переказати свою пропозицію за посередництвом приватного громадянина мі-ністерству закордонних справ одної з не-комуністичних країн, яке з черги передало цю пропозицію своєму делегатові в О. Н., що зі свого боку за-комунікував її створеному свого часу Генеральною Асамблеєю Комітетові Посередництва два тижні тому. В советській по-зиції мала б бути тільки згадка про відновлення де-маркаційної лінії на 38-мій па-ралелі і жадних інших перед-умов, крім заваги, що совети самі не думають перебирати ініціативи в цій справі. В о-станніх днях оба чолові пред-ставники Злучених Держав в О. Н., Ворен Р. Остин і його за-ступник Ернест А. Грос, за-перечили бутьо би советський представник Я. Малік мав про-понувати ім американсько-со-ветські переговори в справі Кореї. При цьому звертається увагу на заяву ген. Бредлі в сенатських комісіях, що цілєю американських військ в Кореї не доконче є „виперти цілком” комуністичні до Північної Кореї, тільки доказати ворогові, що воєнне полагодування кон-фліктів з для нього завадто коштовне. З цього вноситься, що аліанти готові замиритись, залишаючи Північну Корею далі під комуністичною контролю, змагаючи опісля дипломатично до здійснення головної цілі: повного зами-рення і об'єднання Кореї під одним демократичним урядом.

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ ПОГРОЖУЄ О. Н. „КОНСЕНВЕНЦІЯМИ” ЗА ЕМБАРГО

Вашингтон, 24. травня. — Ко-муністичний уряд Китаю про-голосив остерогу членам Об'єднаних Націй за ухвалення ембарга на вивіз до Китаю стратегічних матеріалів, погро-жуючи їм відповідалністю за „всі консеквенції”, які можуть виникнути з такої акції. В переміну советським аген-ством ТАСС повідомленні ко-муністичного міністерства закордонних справ називає-ся ухвалу О. Н. в справі ем-барга „нелегальною і обидною акцією, що є порушенням ча-ртеру О. Н.”, та скерованою ви-разно на поширення теперіш-ньої війни. В повідомленні ка-зано, що „всі країни, які пі-дуть слідами Злучених Держ-ав та припинять постачання Китаєві і Кореї, будуть відпо-відальні за всі консеквенції”. — Які можуть виникнути з такої ворожої акції проти Китаю”. — Окремо згадується в тій заяві Британію, обвинувачуючи її, що вона ще перед ухвалення резолюції Об'єднаних Націй бу-ла „вже поробила цілий ряд неприємних заходів проти Ки-таю в ділянці торгівлі, дока-зуючи, що вона є ворогом ки-тайського народу”. Рівночас-но з тими обвинуваченнями і погрозами заявляється, що ем-барго матиме „малий вплив” на Китай, скріплюючи тільки його рішучість „завдати ріш-альну поразку американським напасникам”.

ПРОЛОВЖУЄТЬСЯ НАРОДОВЕВІВСТВО В КИТАЮ

Гонг Конг, 24 травня. — Ма-сові розстріли „ворогів наро-ду” в червоному Китаю, що прибрали всіх форм „законо-го народовбивства”, продовжу-ються з неслабнутою силою. — Одержана тут сьогодні комуно-китайська преса повідомляє про розстріл дальших 72 „ворогів народу”, в Шанхаю 16-го травня і в Сучов 6-го травня.

ТИТО ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ПЕРОНА ВИДАЧІ ПАВЕЛІЧА

Београд, 24. травня. — Тут сьогодні офіційно повідо-лено, що югославське міністерство закордонних справ, в дні 19-го травня звернулося окремою нотою до уряду Аргентини, домагаючись видачі Анте Павеліча та інших провідників хор-вартської Усташі, які тепер перебувають в Аргентині та я-ких в комуністичній Югосла-вії обвинувачується за „вос-ні злочини”. Павеліча, що був „поглавником” створеної під час війни хорватської держави обвинувачується зокрема у від-повідальності за вбивство 800-000 сербів, хорватів і живих членами Усташі. Подібною но-тою звернувся Тіто теж до Злу-чених Держав, домагаючись видачі Андрея Артуковича, що був міністром в уряді Павелі-ча. В ноті до аргентинського уряду югославське міністер-ство твердить, що Павеліч створив в Аргентині екзил-ний хорватський уряд, скеро-ваний проти теперішнього ре-жиму Югославії, маючи при цьому піддержку аргентинсь-ких властей. Поіменно називається кілька колишніх хор-ватських міністрів, які під ін-шими іменами займають висо-кі урядові пости в Аргентині.

В СВІТІ

● Лорд Ванзіарт, колишній по-стійний підсекретар закордонних справ, закликає британський уряд зирати дипломатичні стосунки з червоним Китаєм та припинити „залицання до тих, що вбивають наших вояків”.

● Комуністичний уряд призна-ється, що саботаж на залізницях в країні ділиши до таких розмірів, що вже „загрожують регулярні-сті і безпеці залізничної служби”.

● Британський уряд поновлює можливість мобілізації робітників для заповнення нестача робочої сили в оборонній індустрії.

● Після чотирьох днів вагання комуно-польський уряд наостанці дозволив на перелет літака амери-канського амбасадора в Москві по-над польську територію.

● Один британський корабель, що з нагачем гули вже був в до-розі до червоного Китаю, верну-ся назад до Сингапуру, виконуючи доручення О. Н. про здержання екс-порту стратегічних матеріалів ко-муністам.

● В Гренці почався страйк робіт-ників телефонних агенцій.

Е. Шогнесі, Директор Іміграційної Служби, Виступить на 3'їзді СУМА

Нью-Йорк. — Головна Упра-ва та місцевий Осередок Спіль-ки Української Молоді інтен-зивно підготувалися до річ-ного, вже другого з черги 3'їз-ду цієї організації, що відбу-деться в Нью-Йорку 26 і 27 тра-вня. Організатори 3'їзду споді-ються, що в ньому візьме у-часть около 400 осіб, в тому около 70 делегатів з різних мі-сцевостей. Атракцією 3'їзду бу-де заповіджений вже виступ

відомого вже українцям, голо-вно з виступу на останньому Конгресі у Вашингтоні, дирек-тора нью-йорської окружної і-міграційної і. Натуралізацій-ної Служби, п. Едварда Шог-несі, як теж інших американсь-ких представників. З нагоди 3'ї-зду відбудеться в неділю, в залі Стайвасант Гайскул в год. 4-й популудні музично-танцюваль-ний фестиваль самодіяльних артистичних груп СУМА.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINSKYI SHCHENNIK UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

Foreign and Jersey City Rates:

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХОЧ УБИТИЙ, А ЖИВЕ!

В "Свободі" з 27 травня 1926 року відруковано великими буквами три слова, повні глибокого й трагічного змісту. Ці слова: "СИМОН ПЕТЛЮРА ВБИТИЙ". Сьогодні, в 25-літній сумній роковині цієї трагічної події, згадуємо за неї з таким самим глибоким почуттям, як згадували тому 25 років, але ще краще розуміючи, чому саме в сл. п. Симона Петлюру спрямував ворог тих сім пострілів, що пролунали на вулиці Парижу. 26 травня 1926 року.

Тому 25 років відзначила "Свобода" вбивство Головного Отамана такими словами:

"Трагічна смерть Симона Петлюри є справдішньою несподіванкою, якої не могла б уявити собі й найбуйніша фантазія... Найбільшою трагедією Петлюри цей факт, що він упав жертвою пімсти за події, котрим він не тільки не пообляв, але котрі він усіма своїми силами старався здержати. Свідчать про це не лише його гуманні погляди. Засвідчують про це численні приклади Петлюри до своїх військ, з котрих один передаємо в англійському перекладі".

Цей приказ до воїнів, щодо оборони жидівського населення містимо й сьогодні, хоч не з тією метою, як це було тому 25 років. Тоді ми припускали таку можливість, що вбивши сл. п. Симона Петлюру впаде жертвою пропаганди ворогів "визвольних змагань українського народу та не знав правди про жидівські погроми в Україні. Сьогодні вже ніхто з нас не має найменшого сумніву, що сл. п. Головний Отаман упав з рук більшовицького агента та що його постріли були звернені проти символу боротьби за незалежну Україну, проти самої України. Це ж не була ніяка пімста за кривди, бо вони були заподіяні жидом в Україні ворожою рукою; сл. п. Симон Петлюра був тут непричетний. Це був удар у Голову Української Держави, в добре ім'я українського народу, що піднявся до волі й почав боротьбу за свою державну самостійність. Такого удару треба було червоної Москві, щоб могла вона легше розправитись із "самостійниками" в загарабній нею Україні, щоб настановити неприхильно до українських визвольних змагань жидів в Україні й у світі, а також і весь поступовий світ, зокрема американський. Ці чортівські заходи Кремля не були без успіху, коли це й нині дається, тут і там, також і в Америці відчувати ворожу протиукраїнську руку, яка далі зв'язує жидівські погроми в Україні та антисемітизм з українським народом, а особливо з тими українськими силами, які змагаються до визволення України з-під комуністичної тирanii.

Однак постріли, які вбили тому 25 років на вулиці Парижу тіло сл. п. Симона Петлюри, не вбили його ідеалів та його боротьби за волю України. Усе це живе між нами, живе в цілому українському народі. Вшановуючи "Пам'ять поляглих за державність" у статті, написаній кілька місяців перед своєю трагічною смертю, сл. п. Головний Отаман писав так:

"Шлях звільнення кожної нації густо кривиться кров'ю. Напою — так само. Кров'ю чужою і своєю. Ворожою і рідною. Кров закінчує глибокі процеси національних емоцій, усвідомлення, організаційної праці, ідеологічної твердості, всього того, що нація і свідомо і ірраціонально використовує для утвердження свого права на державне життя... Кров пролита для цієї величній мети, не засихає. Тепло її все теплим буде в душі нації, все відтравляє роллю непокоєного, тріжогоного ферменту, що падає про нескінченне і кличе до продовження розпочатого..."

Не засихає і не пропаде марно теж і кров сл. п. Симона Петлюри!

Для Петлюри нема залізної заслони

Наприкінці травня 1926 р. хвіської, то Маргуліс сміливо відповів:

— Так!

— Але ж ви, як жид, знаєте, що Петлюра організував жидівські погроми?

— Я не дотримуюсь цього погляду.

Коли в "Березолі" незабаром після вбивства Петлюри пішла п'єса хвилюювиста І. Дніпровського, "Яблуневий полон", глядач ахнув од сміливості автора і театру. На сцені ожили герої армії, що нею командував Петлюра, шляхетні командири дивізії Петлюри, залізні військові і політичні керівники.

Героїня п'єси — петлюрівка, потрапивши в руки ЧК, не залямовується, а сама стає в ролі обвинувачувача і кидає такі слова:

— Ви розстрілюєте українську інтелігенцію!

При цьому вона звертає свій погляд і рух до урядової ложі

на залі, де сиділи члени Політбюро ЦККП(б)У.

Незабаром у Москві пішла білгвардійська п'єса Булгакова "Дні Турбіних", у якій росіяни хотіли дискредитувати Петлюру і українську державність років революції, а натовість показати в найідеальнішому світлі російської білгвардійщини. Але і в цій виставі, що її напружено переживала московська публіка, виявилось, що "петлюрівщина" — явище, яке до мозку кісток проймає дрозжкою московського імперіаліста.

Коли в Москві пішла п'єса "Патетична соната" Миколи Куліша (заборонена до вистави на Україні), то всі зрозуміли, що це українська відповідь на "Дні Турбіних" і що це дух Петлюри живе у вольовій прекрасній Марині.

— Лише того ідеї переможе, — каже Марина, — хто вийде з ними на ешафот і смерті ввіч скаже!

Українці в окупованій Україні це зробили. Нема для ідей Петлюри залізної заслони, бо вони вже живуть у душі його народу і назвали себе смерті ввіч.

СИМОН ПЕТЛЮРА

Великі історичні постаті — це наче гори, які можна охопити зором тільки з відповідної віддалі. І тільки в ясну, погідну днину їх можна бачити в цілій величчї і красі та подивляти їхню могутність. Це можна б сказати й про Симона Петлюру, творця Української Держави в нашій добі та символу боротьби за неї після її упадку.

Сьогодні ми нас веде 25 років від трагічної смерті Симона Петлюри, але ми все це бачимо тільки фрагменти його історичної ролі в цій добі, що носить нестерпну печать його індивідуальності та вершккою якої суверенна Українська Народна Республіка з волі українського народу.

Прикладом цього може послужити факт, що ми ще й досі не знаємо Симона Петлюру. В українській пресі й публіцистичній появилося, правда, вже безліч спроб його оцінки, написано багато статей про нього самого і про його діла, але досі — наскільки ми зорієнтовані — немає ще навіть вичерпної біографії цього великого мужа на тлі його величчя, не кажучи вже про док. ментальну монографію, на яку ця історична постать заслуговувала б. Велику, бо частину написаного про Петлюру досі можна б зарахувати скоріше до легенд, ніж до того, що можна б вважати історією. Це прогалина, заповнення якої повинно стати конкретним завданням у цю 25-ту річницю трагічної втрати.

Переглядаючи присутні нам жеттисіси Симона Петлюри, натрапляємо на цілий ряд сусперечностей, вже відати його народження починаючи, як одні подають на рік 1877 а інші на 1879 чи ще інакше. До того ж майже кожна спроба біографії насичена суб'єктивними думками авторів, що безстороннього погляду на саму особу. Недостачу відповідної біографії Петлюри можна б

вважати й головною причиною, що український загальний у малій частині точніше з нею познаний. В 25-ту річницю смерті Головного Отамана не зайвим буде подати бодай коротко перебіг його життя.

Симон Петлюра народився 10 травня 1879-го року в Полтаві, де його батько, Василь Павлович, що походив із старого козацького роду, мав невеличкий дім та провадив "кінну біржу", маючи кілька паркоу і фаєтонів та висилаючи їх до міста на заробітки. В родині Петлюри було багато духовних осіб, що не залишилось без впливу і на батька Симона, який, хоча сам не дуже освічений, був дуже релігійний і всім своїм синам бажав дати насамперед духовну освіту. Мати батька Симона, після смерті свого чоловіка, пішла до монастиря.

Мати Симона Петлюри, Ольга Олексівна, походила теж із старого козацького роду Марченків, що мешкали біля Полтави.

Василь і Ольга Петлюри мали 12 дітей, трое з яких змерло немовлятами. Найстаршим сином був Іван, що помер на туберкульозу "десь коло" 1901 року, будучи студентом останньої класи духовної семінарії. Симон був третім сином, а наймолодшим був Олександр, активний учасник визвольних змагань, що не давно помер у Канаді.

Батько Симона Петлюри помер в 1909 році, а мати — в 1919, після виходу з большевицької в'язниці.

Початкову освіту одержав Симон Петлюра в церковно-приходській школі на передмісті Полтави, опісля перейшов до нижчої духовної школи в Полтаві, яку закінчив першим учнем, випускником опісля до Полтавської Духовної Семінарії. Уже в школі Симон мав великий авторитет і популярність серед національно свідомої української

Символ Вільної України

Бувають моменти, коли про певну особу і про певну подію хочеться сказати щось найголовніше, щось найважливіше. Коли не є підходящий час і місце, щоби витягти документи, описувати довгі історії і вступати в полемічні дебати.

Хто був Петлюра і чим був Петлюра?

І ось нам довелося пережити моменти, коли на це дало найкращу відповідь саме життя. Це було 25 травня 1926 року, коли до чеської Праги прийшла трагічна виста: Петлюра вбитий! Коли б це був грім з ясного неба, коли б стала найбільша світова подія, — ніщо не могло зрівнятися з тим враженням, яке викликала серед українців ця коротка телеграма з Парижу. Людей мов пронизала електрична іскра, все заворушилося, все піднялося на ноги, ніби подія сталася ось тут, в двох кроках, на Вацлавському "наместі". Не було слів, не було розмов, — українці без цього розуміли оди одного.

І ось — за кілька днів — урочиста панакхидна академія. Одна з найбільших залей Праги — "Слованський Остров". І тут прийшла та відповідь: хто був Петлюра і чим був Петлюра.

В залі — море голов, — понад 2.000 людей. Прага в 1926 році — найбільший розкіш української еміграції. Під цю пору була тут "уся Україна": воляти, студентство, просте робітництво, професура, генералітет, провідні мужі. Усе, що це "учора" воювало під проводом Головного Отамана, що змагалось за Україну, за її державність... І ось, коли на залі пролунала "Вічная Пам'ять", треба було бачити цю трагічну і величню картину,

молюди, що було причиною постійної нагінки на нього шкільних і адміністраційних властей. Два тижні перед закінченням Семінарії Симон був звільнений з неї з "волею білетом", що замкало йому дорогу до дальших студій у Росії. Тоді Симон вийшов з Полтави (1901 р.) та вчителював на Кубані, приїжджаючи тільки на короткі відвідини додому.

Вже в духовному "училищі" Симон Петлюра піддав під вплив нелегального національно-українського руху та глибоко ним перейнявся, впливаючи рівночасно на інших. Свою працю в цьому дусі він продовжував і під час учительювання на Кубані, пристаючи до революційних українських гуртків та віддаючи весь свій вільний час на поглиблення і поширення своєї освіти.

В 1903 р. Петлюра за свою протиросійську діяльність потрапив до в'язниці, просидів у ній три місяці, а звільнений з неї під заклад, вийшов до Галичини та прожив у Львові до половини 1905 року, знайомлючись там із місцевими українськими діячами та ще більше переймаючись національно-українськими ідеями.

В час російсько-японської війни Симон Петлюра знову вернувся на Східну Україну, вже з оформленим національно-українським світоглядом, розгортаючи широку громадсько-політичну активність. Був членом Революційної Української партії (РУП), а коли та перемістилася в Українську Соціал-Демократичну Партію, Петлюра став одним з її основників.

Публіцистична діяльність Петлюри датується від його праці в першій українській щоденнику "Громадська Думка" в Києві. Коли ця газета з цензурних причин перестала виходити, Петлюра став членом редакції нового видавництва "Рада", стаючи опісля самостійним редактором "Слова".

Попавши вдруге в царську тюрму саме тоді, як після 1908 року знову почалося переслідування розбурханого під час революції українства, Петлюра, вийшовши на волю, переїхав до Москви, де там зайняття в асеккураційній інституції, редагуючи там місячник "Українська Життя". При цій праці застала його перша світова війна.

До російської армії Симон Петлюра не поїхав з огляду на "неблагодійність". Натомість він відстав до "Земського Союзу", самоврядної організації, яка допомагала воїнам. Це давало йому деякі можливості працювати для української справи. Російська революція застала його, як представника цієї організації, на західному фронті, що переходив через Галичину. Буковину, Волинь і Полісся. Там він одразу почав організувати "Українську Раду Західного Фронту", яка була загальною визнанням керівництвом українських воїнів. З уповноваження цієї Ради Петлюра взяв участь у Першому Військовому З'їзді в Києві, скликаним Українською Центральною Радою. Його обрали головою того з'їзду. Для виконання постанов з'їзду, що визнавав Центральну Раду виразником волі українського народу, створено окремий Український Генеральний Військовий Комітет, головою якого знову обрано Петлюру. Таким чином Петлюрі припало найбільш важке і найбільш відповідальне завдання: організація українського війська.

Так Петлюра виступив на кін української історії та записав одну з найславніших сторінок. Дальші події загально-відомі. Симон Петлюра став генеральним секретарем військових справ під час українсько-більшевицької війни, за чиясь гетьманськ-Скоропадського був головою київської губернії й головною управи і головною Всеукраїнського Союзу Земств, в 1918 році взяв участь у повстанні проти Скоропадського як член Директорії з функцією Головного Отамана, в 1919 році став головою Директорії, а після листопадової катастрофи українських армій в 1920 р. вийшов до Варшави, опісля в 1924 році до Парижу, де й був убитий большевицьким агентом Самуїлом Шварцбартом 25 років тому.

Життя і доба Симона Петлюри ще чекають свого літописця.

ЧИТАЙТЕ УКРАїнські КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ РЕДІ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

о. С. Гаяк

ВІД ПРЕСТОЛУ ДО БЕРЕЗИ

10)

Як першої ночі, так само і в послідуючі, годі було думати про спокійний відпочинок та нормальний сон. Тільки пригасло світло, мільярди блох і блощиць, які нависли над нами, почали запекло нападатися на нас. Повітря було тяжке і спекотне. Одак більшість в'язнів заснула. Фізична і душевна втома перемогла всі невгоди. Сні в людей були неспокойні, кошмарні. Хтось через сон застогнав, хтось знов схлипував немов мала дитина, яку скривджено, хтось плаче за дитиною, яку може сиротою залишиши на чужих людей:

— Доню моя, доню моя! — я різьбачи шепче неспокійний батько.

Ще інший зривається і зістрашним криком: "Мамо, сховайте мене, бо вб'ють!" — хоче кудись бігти, але годі, нема куди!

Інженер з Любомельщини кричить на якогось в'язня — німця, що вже довгий час сидить на "кіблі":

— Пане! Що та лиха так довго сидиш, немов той циганський король Квек на троні. — Та ж дихати нема чим!

О 4-тій годині, коли ще на дворі було зовсім темно, нас завжди будили різким поліційним світлом.

В одній хвилині всі мусили бути на ногах та бігти до дверей до раннього переліку. Тому, що всі спали одягнені, зірвані з нар і в кільканадцять секунд опинитися на коритарі було зовсім не трудно. Пріше вже було з самою процедурою переліку. Нещасним був той, хто збивався з переліку. Не вистіпав поліцай буди ще лютий як в день і били свої жертви з якимсь садистичним остервенінням, з такою злобою, що мала всі позначки справж-

ньої скаженини. Я не раз думав собі: Господи, Боже мій, та ж це Твоє творіння таке саме, як і ми. Та ж це такі самі слов'яни як і ми. В лиці цих людей я не бачив дітей Божих, а я бачив явних ізвергів, жадних крові, мук і терпіння ближнього.

Майже кожного ранку найбільше нещастило бідолашному нашому поетові Горошчу. Його язык ніяк не міг скоро вимовити:

— Шестдзідсент шесць, — шестдзідсент сем!

Обличчя його було завжди аж чорне від побоїв, від яких він навіть інстинктивно не ухилявся, а приймав їх зі стоїчним спокоєм і мужністю. На наших співчутливі зауваження він відповідав, що вже, мовляв, до цих побоїв "привчився".

Зрання виганяли нас до ранішньої туалети. І знов: в дверях касарні — били, при фіртках — били, при туалети — били. Гнали нас на протилежний кінець площі до довгих, глибоких ровів, над якими було примітивно влаштовані — жердки. Це була таборова ляррина. Ще на бігу, пробачте за подання недекільких деталей, ми здимали наші пояси,

відстібали гузики і шельки, — щоб прибгити на місце, встигнути сісти бодай на кілька секунд. "Капо-лятриняж" з довшим букмом ходив по другій стороні рова, поза нашими, делікатно кажучи, спинами і у важко пильнував, що б хто небув з в'язнів не засидівся. Найбільше терпіли старші люди, що мали які буже жолудкові недомогання.

— Псякрав, кричав він, — що там розсівся, думаш, що це тобі в бюрі! Конєєєє... — рішуче наказував він, підкріплюючи свій наказ ударом буюком по м'ятку місці.

Вибігаючи кожного ранку ми бачили, що хоч ляртрини були порожні, але група в'язнів під доглядом поліції копали все нові і нові довгі та глибокі ями; О. Олексій висловлює здогад:

— Чи не могили копають для нас оце, панове?

Люди зі страхом споглядали на ці рови, які ради примхи і самодурства Костка-Бернського одної хвилини можуть стати місцем нашого вічного спокою.

По ранній туалеті нас загнали назад до залі, а потім знову гнали на площу для ранішньої руханки.

— Бєгєм марш! — Бєгєм марш! — кричав до хрипотливого, інструктор руханки.

Ми цілою лавою, так що середні могли бачити праві і ліве крило, кільканадцять кроків бігли вперед. Цей біг переривала команда:

— Впади!

Всі падали, як один муж, на землю.

— Встань! Падний! Встань! Падний! Бєгєм марш! Вти! зворот! Падний! Бєгєм! На ду... ен сяд!

Команда падала скоро одна за одною, так що й найбільш виправним, найбільш молодим годі було потрапити її виконавці, а про старших вже годі й казати. Але це робиться свідомо, щоб навести замішання та щоб мати "законну підставу" до катування того чи іншого в'язня, або і всієї групи. Старші віком, а особливо нездужали, від таких вправ мліли; їх негайно відсудили на бік, під дроту і, Боже крий, — ніхто не смів заопікуватися хворим.

Вже першого дня, пам'ятаю добре, після години, "муштрі" знепритомніли старенький проф. Кобрин (відомий вчений православний богослов, перекладач послань св. Ап. Павла

Остан Тарнавський

ВІРШІ ПРО ОТАМАНА ПЕТЛЮРУ

Над Кисом молитва дзвонів
І співосоненних загонів...
Здівалися народ юрбама Аде
а до місто вічне і святе
відстоювати свою державу.
... В столиці знову творять славу
і горі допучуть, мов вітри
історії, що дуть від ступи,
де і Богдан, і Мазеу
надхнула воля.

І поет
пробіг під університет
і з предками замі розмову
про давнину переділку —
із предками, які з мого
у Пед-Музеї співають що-силь.
Там вже сидять батьки народу
і університету, свободу.
— Благословляю кляз хрестом
історії початий том.
Живі і мертві радять спільно...
І хтось біжить, мов божевільний,
крячить Шевченків заповіт:
— Вставайте і кайдани рв'я!
Стас про ворога, мій ясо.
Підхлюпуючи всім гасло,
внесь край повстанця ците,
щоб право зноваче святе
на самостійність і соборність —
ідеї відвічних неперобити.
... Вже з трьох шляхів дуть
/вороти, Травень 1951

SOLDIERS OF THE UKRAINIAN PEOPLE'S REPUBLIC ORDERED TO RESPECT AND PROTECT THE JEWS

DAILY ORDER BY THE SUPREME COMMANDER TO THE TROOPS OF THE UKRAINIAN PEOPLE'S REPUBLIC

No. 131.

August 26, 1919.

This order will be read in the divisions, the brigades, the regiments, the battalions and the companies of the armies of the Dnieper and the Dniester and in the detachments of the insurgents:

The sinister-men of the "Black Hundred" and the "Red Hundred" are actually but one band. They are assiduously weaving a spider's web, provoking pogroms of the Jewish population, and on many occasions they have incited certain backward elements of our army to commit abominable acts. They thus succeeded in defiling our struggle for liberty in the eyes of the world and in compromising our national cause.

Officers and Kozaks! It is time to know that the Jews have, like the greater part of our Ukrainian population, suffered from the horrors of the Bolshevik-communist invasion, and that they too follow the way to the truth. Leading Jewish groups, such as the "Bund", the "United", the "Poalei Zion" and the "Folks Party" have willingly placed themselves at the disposal of the sovereign and independent Ukraine and cooperate with us.

It is time to learn that the peaceful Jewish population, its women and children, have been oppressed in the same way as ours and deprived of national liberty. The Jews have lived with us for centuries and share our pleasures and sorrows.

The chivalrous troops who bring fraternity, equality and liberty to all the nationalities of Ukraine, must not listen to the invaders and provocators, who hunger for human blood. Neither can they remain indifferent in the face of the tragic fate of the Jews. He who becomes an accomplice to such crimes is a traitor, and an enemy of our country, and he must be placed beyond the pale of human society.

Officers and Kozaks: The entire world is amazed at your heroism. Do not tarnish it, even accidentally, by an infamous adventure and do not dishonor our Republic in the eyes of the world. Our enemies have exploited the pogroms against us. They affirm that we are not worthy of independent and sovereign existence and that we must be enslaved again.

Officers and Kozaks: Insure the victory by directing your arms against the real enemy and remember that our pure cause calls for clean hands. I expressly order you to drive away with arms all who incite you to pogroms and bring them before the courts as enemies of the state. The tribunals will judge them for their acts and the most severe penalties of the law will be inflicted upon all those found guilty.

The Government of the Ukrainian National Republic has addressed an appeal to all inhabitants of the country to resist the activities of our enemies who provoked the pogroms of the Jewish population.

I order all troops to listen well and to heed this appeal, and to spread it as much as possible among their comrades and among the people.

PETLURA
Commander-in-chief.

УВАГА! КАНТОН-ОГАНО УВАГА!
УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИНИ І ГРОМАДИНКИ
зійдуться

в суботу, дня 26 травня, о год. 7:00 ввечорі

на
ГРОМАДСЬКІ НАРАДИ

до LOOP CAFE — 2548 WINFELD WAY, N. E.

В СПРАВІ ЗАСНУВАННЯ ВІДЛІУ У.К.К.А.

Промовлятиме д-р В. Шандор з Нью-Йорку про працю
УККА й ПАУК та про наші сучасні завдання.
Всіх громадян запрошує Ініціативний Комітет.

Громадяни і Громадянки Шікаго і Околиць!

Цим повідомляємо Вас, що

В НЕДІЛЮ, 27 ТРАВНЯ (MAY 27) 1951 Р.

в год. 6:00 пополудні

В ЗАЛІ ШКОЛИ ШОПЕНА, 2440 W. RICE STREET

— відбудеться —

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ-АКАДЕМІЯ

для вшанування 30-ліття Українського Вільного Університету, що
був заснований в 1921 році в Празі, а тепер працює в Мюнхені.
Тридцять років безперервної праці одиного нашого Вільного
Університету в боротьбі за справжню, не викрадену московським
большевизмом українську науку і культуру!

Тридцять років праці для виховання молодого покоління в душі
християнської культури та українських національно-державницьких
традицій, вимесених в наших серцях з окупованої Батьківщини!
Тридцять років ідеї праці в напрямку виховання нових
рядів української інтелігенції, що так жажливо вишищена больше-
виками і гітлерівцями!

Тридцять років незмірно жертвенної праці, праці повної само-
забуття наших виконавців і науковців в наявлях умовних емі-
граційного життя!

Ось найважливіші заслуги Українського Вільного Університету,
заслуги історичного, всенародного і всеосвітнього значення,
перед якими в день 30-ліття схилимо голову кожний свідомий украї-
нець, кожний свідомий український емігрант!

І тому Ювілейний Комітет глибоко вірить, що нікого з тих, хто
розуміє значення Українського Вільного Університету на тім бо-
ротьбі Українського Народу за своє державницьке існування, —
ні забракне на цій Ювілейній Академії, щоб виявити своє зрозумін-
ня для тих справ та допомогти нашим виконавцям і науковцям мо-
рально і матеріально проводити далі цю тверду українську науку
і культуру, а одночасно і це загальнолюдське заборолло перед
большевизмським розкладом та духовним занепадом.

У програмі: Хор «Сурма», піаністка — н. Барабаш, баритон —
д-р Рудавський, тенор — В. Мельничук.
Громадський Ювілейний Комітет в Шікаго.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛИ

Концерт Яреми Купчинського

Дня 3-го травня 1951 р. кон-
цертна зала стейтвого уні-
верситету в Моррей, Кентокі
була заповнена студентами,
професорами та мешканцями
міста. Привітні не приховува-
ли свого зацікавлення концер-
том молодого українського ві-
ольончелиста Яреми Купчинсь-
кого.

На освітлену естраду вхо-
дить акомпаністка панна Анна
Пенник, а за нею молодий, кре-
мезний мужчина, що несе в од-
ній руці віольончело.

Концерт почався варіаціями
Бетовена на тему Генделя. Пов-
ний тон виконавця і вільний та
вправний смичок передають і-
дею великого композитора циро-
і безпретензійно. Слухач
присмило здивований шляхот-
ністю виконання і чіткістю тех-
ніки виконавця.

Другою точкою виступу бу-
ли дві частини першої неаком-
панованої сонати І. С. Баха
(Сарабанда та Гіта). Це твір,
що вимагає максимум концен-
трації уваги соліста. Великі
технічні труднощі для правої
та лівої руки і незвичайні про-
блеми музичного характеру в
проведенню гармонії та кон-
трапунктальної мережки, дали
нагоду слухачеві подивувати-
ся талантом та природною му-
зикальністю челиста. Знамени-
то виконана соната оп. 38 (ес-
дур) з першорядним відогран-
ням фортепіанової партії панно-
ю Пенник була завершеною
цього цікавого та цілковитого
задовільного виступу нашого
молодого музиканта, який осо-
бливо в сонаті Брамса дав ба-
гато життя та темпераменту.

Щоб краще оцінити обстави-
ни вищезгаданого концерту,
треба знати дещо про самого
виконавця. Прийшовши зі скі-
талщини, Ярема Купчинський
відразу мав нагоду вступити
до університету в Моррей.
Тут, переборюючи великі тру-
дності опанування складного
інструменту, англійської мови,
як також обов'язкових додат-
кових музичних і академічних
предметів, пильною працею о-
сягнув верхи. Тепер він не ті-

льки член всеамериканського
Братства творців музики
(Pi Mu Alpha Sinfonia Fraternity of
America) і почесного товариства
учителів з високими академіч-
ними осяганнями (Каппа Дельта
Pi) але також здобув найвище
зіднання: його прізвище,
зирите в металевій (бронзовій)
платі, поміщене на почесній
таблиці в концертній залі від-
ділу мистецтва як прізвище сту-
дента, що час своїх студій.
Тепер Ярема Купчинський,
після чотирьох літ тяжкої пра-
ці, закінчує свою музичну і за-
гальну освіту, одержуючи ди-
плом професора музичного ви-
сшавання, і готовий прийняти
одну з багатьох музично-учи-
тельських посад, які пропону-
ють американські гімназії
(гайскули). Університет в Мор-
рей, Кентокі, музичний відділ
якого один з найкращих в А-
мерики, не в силі задовольнити
навіть частини запотребування
учителів музики. Тому Ярема
має великі можливості — ос-
кільки його не візьмуть до ви-
сшавання.

Слухаючи кондер Яреми Ку-
пчинського, можна було горди-
тися успіхами цього молодого
українського музиканта, який здо-
був собі високу освіту, чесно
репрезентуючи свій нарід пе-
ред американцями. Вартий у-
ваги факт, що Ярема утриму-
вав себе в школі переважно з
ваканційних заробітків у фабри-
ках в Нью-Джерсі та Огайо.

П. Купчинський цей скромна
та розумна молода людина, що
вміє оцінити вартість доброї на-
уки. Він студіював віольонче-
лю у проф. Шарлот Диркі,
відтак у проф. Ніла Мейсона.
Студії з ними учителями це до-
брі основи, на яких можна бу-
дувати поступ аж до вершин
артизму. Ярема Купчинський
також поет, якого твори часто
друкуються, однак його ідеал
виробити себе також на першо-
го віольончелиста та ком-
позитора. Перспектива — чу-
дова і бажано Яремі Купчин-
ському якнайкращих успіхів.

Роман Придаткевич

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Потатки з совєтської преси)

**„ШВИДШЕ, ДЕШЕВШЕ,
КРАЩЕ**

По підрахунках совєтської
статистики, в роки першої по-
воєнної п'ятиріччя в цілому
СССР, відбудовано і споруд-
жено близько 90 міль. квар-
дратних метрів житлової площі,
в тому в містах і робітничих се-
лищах УССР — 31 міль. квар-
дратних метрів.

31 мільйонів — цифра імпо-
занта і на неабізнаному мо-
гла б зробити враження, тим
більше, що не говориться кон-
кретно, скільки домів та скіль-
ки кімнат відновлено та споруд-
жено. Але в одній зі статей
„РУ" знаходиться згадка, що в
Дніпропетровську, за три мі-
сяці спорудили 4-поверховий
житловий будинок площею
2,400 квадрат. метрів. В такому
разі, якщо припустити, що со-
вєсти по війні не ремонтували
старих будинків, а тільки бу-
дували нові, і то 4-поверхові,
як у Дніпропетровську, то ви-
ходило б, що збудували таких
близько 12,500. Якщо припус-
тити далі, що в Україні є понад
2 тисяч міст, то на кожне місто
випадало б по 6 будинків... 6
будинків за 5 років на такі мі-
ста, як Київ, Харків, чи навіть
Житомир, це цифра зовсім не
імпозантна. Крім того 6 буди-
нків не новозбудованих, але
тільки відремонтованих.

До речі, пресою органи в Ки-
сві дуже часто заскакують
будівельні трести, що вони по-
стачають людям не життя, а
браковані рудери. Орган ЦК
КП(б) У закликає ці трести ви-
конувати будови „швидше,
краще, а головне дешевше”.

ВСЕ ЧЕРЕЗ ГОДИННИКА

Остан Вішня, славний ко-
лиш гуморист, відсидівши
кілька років заслання десь на
Сибірі чи в Середній Азії та
вернувшись до урядової служ-
би знову, старастається не пе-
рестарастається надолужити „про-
гаїне” своїми фейлетонами. В
одному з останніх він оповів
таку цікаву історію з совєтсь-
ких буднів (переповідаємо
тільки зміст): В селі Котівка,
Радомисльського району, я-
кимсь способом по війні знай-
шовся годинник. Звичайний
стінний годинник. В сільській
постановили, що для годинни-
ка нема достойнішого місця, як
школа. І в тій школі годинни-

ка й зачіпали. Але оце годин-
ник нежданно пропав. Село
захвилювалось, а вже особли-
во голова колгоспу, який був
найбільше гордий годинником.
Він, тобто Данило Савич Ря-
бчук, прийшов до висновку, що
це ніхто інший не взяв годин-
ника, а тільки самі учні — се-
микласники. Одного з них, я-
кого підозрівав у цьому вчин-
ку, ввіймав та „запросив при-
знатися”. При тому дав прочу-
хана. Але такого, що про нього
доповідали і в Житомирі, а на-
віть і в Києві. Вишня, зачу-
вши про такий самовільний ви-
нок голови, в фейлетоні обі-
зав голову „виродком, бур-
яним найгіршого гатунку”, за-
жадав притягнення до відпо-
відальності.

В СССР по параграфу за
„знушання над дітьми” перед-
бачається кара до 10 років „по-
правничих трудових лагерів”.
Мабути, доведеться Данилу Са-
вичові спокувати „привину”.
А все через годинника.

„БІЛІ КАРТИ СВІТУ”

В Україні в масовому про-
дажі появилися видані в Москві
книжечки російською мовою з
серії „Білі карти світу”. На
кількадесятках сторінках дру-
ку кожна, вони в більшевин-
кому навітленні оповідають
про такі країни, як Болгарія,
Румунія, Польща, а далі Віст-
нам, Уругвай, Ісландія.

„У. Д.”

**ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ**

УВАГА! — ТРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ!

УКР. ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА ПРЕСВЯТОЇ ТРОИЦІ
в Трентон, Н. Дж., святкує

10-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

посвячення і отворення Церковної Галі

В НЕДІЛЮ, 27 ТРАВНЯ 1951 Р.

Програма свята: По відправі молебня в годині 5. буде
спільний обід. Підчас обіду концерт і виступ танцюристів.
По концерті танець. Оркестра з Картерет, Н. Дж.

Просимо українців і українку, як місцевих так і поза-
місцевих, прийти на наше торжество.

Комітет Громади.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮАРК, Н. Дж.

Український банк у Нью-Йорку

Говорити сьогодні про українсь-
кий банк у Нью-Йорку, значить пра-
гадати коротко першопочинні буди-
нячого українського життя в цьому
ж місті.

У 1900 р. прибуло до Нью-Йорку
лише кільканадцять осіб-українців.
Шойно в 1910-12 рр. поселилися в
нашому місті більша кількість украї-
нців і головні з західноукраї-
нських земель, з т. зв. Галичини.
Очевидячки, що перші турботи це
була журба за працю і помешкан-
ня. Надобавок незнання англійської
мови примушувало наших людей
іти за порадою до чужих людей.
Річ ясна, що ніхто з прибулих сюди
українців не думав залишатися
тут до смерті. Напакі, кожен при-
їзв у серці велику любов до рідних
земель і своєї церкви, а побут свій
обіцяв на декілька років, щоб
зробити трохи грошей і знову по-
вернутись до рідних.

Однак долі покерувала від-
мінно житим-бутим наших людей.
Прийшла перша світова війна, а по
ній Україну знову поділено поміж
чотирьох займачів. Про поверот
не могло бути і мови. Тоді українці
в Нью-Йорку почали думати теж і
про своє національне фінансове органі-
зацію. Ішлося про те, щоб оснува-
ти шадично-позичкову касу — чи
пак банк, що допомагав би нашим
людям купувати чи будувати влас-
ні житлові домів.

Так робили інші національності.
В році 1921 скликали велике за-
гальне міте, на якому головним бе-
сідником був меткий і щиро відда-
ний українській справі проф. Т.
Касків. Отже на тому мічу рішено
одноголосно оснувати таку касу.

Та лих було в тому, що не було
відповідної суми гроша, щоб на та-
кій основі дістати від стейтвого
уряду дозвіл — лайсенс. Почато
збірку грошей. Капітал зібрано, а
за допомогою о. П. Полятишина,
тодішнього пароху української ка-
толицької церкви в Нью-Йорку та
дєпюката В. Кириса в 1922 р. ми
дєпюка дозвіл на оснування нашого
українського банку під назвою:
Американсько-Українська Будів-
ельна й Позичкова Спільна (Аме-
rican Ukrainian Building & Loan
Ass'n).

З того часу наша фінансова ор-
ганізація розвивалась дуже гарно
і швидко темпом. Члени спільки
почали набувати власні домів, а і-
нші знову раділи, що за десять ро-
ків вони дістали поміжну готів-
ку зі своїх ощадностей у своїй рід-
ній спільці. Банк кермований чесни-
ми людьми гарно розвивався. Уже
по кількох роках мав майже міль-
йонову готівку. Це було неабіжне
досягнення. Однак — прийшла в А-
меріці страшна депресія. Багато
подібних фінансових інституцій по-
банкрутувало, а інші розривав
стейтвий уряд і члени потратили
майже всі свої ощадності. Наша
спілька завдяки чесному та доброму
проводу піддержала без втрати
членське майно і депресію. Стейт-
овий уряд дозволив нашій спільці
оснувати банк — під назвою: Аме-
рикансько-Українська Шадична і
Позичкова Спільна (American Ukra-
inian Savings & Loan Ass'n). Це теж
неабіжне призначення.

Поміж попередньою і теперіш-
ньою спількою є деяка різниця. Дав-
ніше члени могли вплачувати свої
заклади раз у місяць. Тепер можна
вплачувати кожного дня і ввечора.
Управа банку поробила зміни в ста-
туті в користь членства і в тому
напрямі, що можна зі своєї вложе-
ної суми вибирати колисьнебути і
скільки хто хоче.

Дня 17 березня 1951 р. відбулися
річні збори вище названого банку.
Проводив зборами основник цього
банку проф. Т. Касків. Поодинокі
урядники здавали звіт зі своїх пра-
ці, а вичерпуючий та докладний
звіт склав фінансовий секретар п.
Дал. Він подав до відомо, що банк
має \$160,000 оборотового капіталу.
Відрядне ливить те, що з прихідом
українців у минулому році з Євро-
пи до Америки і приступлення ба-
гатьох із них у члени банку, майно
банку зросло на \$55,000. Слід від-
мітити, що багато новоприбулих украї-
нців не знало про існування
своєнаціонального банку в нашому
місті. У тій цілі відбулося 8 жовт-
ня м. р. міте, на якому присутні
мали змогу довідатися про цілосе-
рєтність діяльності та організаційної
форми банку.

Слід вікниці відмітити, що цей ук-
раїнський банк є під контролем
стейтвого банкового Департамен-
ту. Кермує банком чотирьох уряд-
ників і двох директорів, яких ви-
бирють заг. збори членів. Усі ін-
вестиції з тілків в моргеджах —
(гіпотєках).

Побажати тільки, щоб усі украї-

ПАУТУКЕТ, Р. АЯ.

Нарада в справі заснування Від-
ділу УКК в Паутукет і Централ
Фолс

Заходами А. мериансько-Украї-
нського Горожанського Клубу в
Паутукет, Р. АЯ. відбулися в неді-
лю дня 20 травня 1951 р. сходили
українських громадян з Паутукет і
Сентрал Фолс для вистування ін-
формацій від представників УКК в
Нью-Йорку п. В. Мудрого, про зав-
дання А. цілі УКК і про працю
Відділу УКК на місцях. В
цих інформаційних нарадах взяло
участь до 50 громадян, які висту-
чали інформаційний реферат та
посели потім даліш нараду в спра-
ві заснування Відділу, а також
в справі набути власної домівки
для потреб тамшнього українсь-
кого життя. Один з учасників наради
висловив побажання, щоб УКК і
тепер пороби відповідні заходи для
переведення статистики українців
в ЗДА, недостача якої дуже прикро
відчувається. Крім того, той же про-
мовець звернув увагу (Д-р Юзьяк)
на систему збирання УНДатку. По-
го ітенцією було устатити різно-
родні норми аплат до УНФонду,
бо існуючі (висота датку) в деяких
випадах непосильні для бідніших
громадян. С всі дані, що в найбіль-
шій часті там зустрілись Відділ
УКК, а покищо його завдання буде
тимчасово виконувати Український
Горожанський Клуб. Найкраще,
здається, було б там створити від-
діл заснований в Провіденс
Відділ УКК, бо обі названі місцевос-
ті лугаються безпосередньо з Про-
віденсом. Тому доцільніше було б
мати один сильний Відділ УКК на
Провіденс, Паутукет і Сентрал
Фолс.

К. Л.

JOIN THE
TAKE-HOME
SAVINGS
PLAN BY
BUYING U.S.
SAVINGS
BONDS
EVERY PAY
DAY

**СТАВЯЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ, А ТИМ САМИМ І СПІВЛАСНИКАМИ ДВА-
НАДЦЯТИ МІЛЬЙОНОВОГО СОЮЗОВОГО МАЙНА!**

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ. УВАГА!

ДРАМ. СЕКЦІЯ ПРИ О.Б.В.У. В НЮАРКУ

відіграє комедію на 3 дії М. Вацка

ЧАР ОДНОСТРОЮ

В П'ЯТНИЦЮ, 1. ЧЕРВНЯ (JUNE 1) 1951 Р.

В УКР. ЦЕНТРАЛІ при 180 William Street, NEWARK, N. J.

Поставка арт. М. Романчука. — Початок у год. 8. ввеч.

Квитки до набути в „Самопоміч” в день вистави від 6-тої
год. пополудні при касі.

УВАГА! — АЛЕНТАВН І ОКОЛИЦЯ!

В НЕДІЛЮ, 27 ТРАВНЯ 1951 Р.

— відбудеться —

по Архієрейській Службі Божій, в год. 1:30 пополудні
в АМЕРІКУС ГОТЕЛІ, АЛЕНТАВН

ПОЧЕСНИЙ БЕНКЕТ

з приводу відвідин нашої парафії Архієпископом МИХА-
ІЛОМ, Екзархом Вселенського Царгородського Патріярха,
і Високопреосвященним Владикою Архієпископом
БОГДАНОМ.

УСІХ ПРАВОСЛАВНИХ проситься на це Торжество і на Бенкет.
Парафіяльний Уряд і о. Парох Української Православної
Церкви Пречистої Діви Марії в Алєнтаві, Па.

PROGRAM

UKRAINIAN AMERICAN VETERANS

4th Annual National

Convention

BELLEVUE STRATFORD HOTEL

Walnut and Broad Streets

PHILADELPHIA, PA.

May 25, 26, 27, 1951

FRIDAY, 7:30 p. m. — Registration

8:30 p. m. — Welcome Dance

(UKRAINIAN HALL, 847 N. FRANKLIN STREET)

SATURDAY, 10:30 a.m. — General Session

12:30 p.m. — Lunch

1:30 p.m. — Committee Meeting

Голоси Читачів

У СПРАВІ „УКРАЇНКА КАНАДІЯНА“ Д. ДОРОШЕНКА

У „Свободі“, з дня 21 квітня, д.р., в звітності доповіді д-ра М. Андруска про „Наукову спадщину Д. Дорошенка“, подаю, що шановний прелатент задував — як одну з останніх праць Покійного — „Бібліографію Українців Канади“. Тому, що слухачі доповіді я читачі „Свободи“ могли бути забрати враження, що праця вже закінчена, я, як співробітник проф. Д. Дорошенка щодо цієї бібліографії, хочу подати деякі фактичні дані про неї.

Отже проф. Д. Дорошенко не „завдяки“ цієї бібліографії вже тому, що вона далеко ще не „закінчена“ і с в мене покищо на картках. Ми з проф. Дорошенком працювали спільно: я збирав до неї матеріал і передискутував його з Президентом УВАН. Притоку для цієї праці дала вибрана мною бібліографія канадської української, яка була видана англійською мовою Вінніпезькою Публічною Бібліотекою в 1949 році. Президія УВАН, а зокрема проф. Яр. Рудницький, зацікавилися тією працею, як матеріалом для одного з чергових випусків „Славистику УВАН“ і запропонували мені опрацювати цей великий матеріал разом із проф. Д. Дорошенком. Цей матеріал я постійно прибирав та обговорював його з проф. Дорошенком. Його небагато, а пізніше ще я виїздив до Європи, так само, як і мій виїзд до Міннеаполіс на доповнення студії історії Східної Європи, не дозволили нам цю працю спільно закінчити. Матеріал, що ще далі с в сирому стані, вимагає доповнення. Тому саме праця ще далеко не „закінчена“.

Павло Юзик
Докторант Міннесотського Університету

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
У Н. СОЮЗУ!

РОЗШУКИ

Пошуку брата ІВАНА ФІЛКОВСЬКОГО, родом зі села Винода Боршівська, повіт Борщів, Галичина. Хто знає про нього, або він самий, прошу з'ясуватися до:

FIALKOWSKI JOZEF
Wies Kzemiesz, Pocz. Minkowskie,
Pow. Namyslow, Woj. Opole, Poland,
або до: MARY ZEREBNY
661 S. Park St., Elizabeth, N. J.

Архітект
ГАВРИЛЮКА СТЕФАНА
пошуку архітекта Гаркавенко Бориса
з Австралії, писати на адресу:
W. KUSZPETA
111 W. Raymond St., Indianapolis, Ind.

НЮАРК,
ЕЛІЗАБЕТ
І ОКОЛИЦІ!

Замовляйте на зиму
ВУГІЛЛЯ
ТЕПЕР

ЩАДІТЬ ГРОШІ — КЛИЧТЕ
SHUMEYKO FUEL CO.
Unionville 2-5244 UN. 2-8036

НАЙЛУЧШІ

Українську або американську машинку до писання Найкраще, і найдешевше зараз можете набути в СУРМІ.

Пішіть по інформації
SURMA
11 East 7th St.
New York 3, N. Y.

ПЛАСТИНКИ — РЕКОРДИ

НАПІЛЬНИЙ СКЛАД
HANUSEY MUSIC COMPANY
Market 7-3093. 724 Poplar St., Philadelphia 23, Pa.
Пішіть про безплатний каталог.

В КОЖНІЙ ХАТІ УКРАЇНСЬКА КНИЖКА!!

Українська Книгарня „ГОВЕРЛЯ“ допоможе Вам доповнити Вашу домашню бібліотеку! Заходьте, або пишіть на адресу:

UKRAINIAN BOOK STORE „HOWERLA“
41 East 7th Street, New York 3, N. Y.

Продаємо та приймаємо в комісову продаж: книжки, журнали, періодики, часописи, грамофонні пластинки (рекорди), т.п.
Всі українські видавництва та пресу прохасмо надіслати свої видання в коміс. продаж. Розчислюємо точно і совісно!!

ПРОФ. Д-Р МИКОЛА ПОЛЕВСЬКИЙ

— розпочинає —
ЛЕНЦІ НА ФОРТЕПІАНО
В ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ КЛУБІ
(149 Second Ave., New York 3)

Запис та інформації в Клубі по середах від 6 до 7:30 год. ввечері або щодня через телефон:

TRafalgar 3-9487.

Спортіві Вісті

У.С.К. змагається у відбиванні за мистецтво метрополі

Команда У.С.К. у складі: Вербицький, д-р Гордиловський, Ступницький, Сохан І., Бутковський, Гриншак, Мручківський, Осадца, Струтинський та Сохан В. зголосила свою участь у розгрівах за мистецтво метрополі (Нью Йорку та околиці).

Метрополітаний Комітет Союзу Атлетів Аматорів ЗДА влаштує турнір відбивання (волейбол) в п'ятницю, 25. травня о год. 6-й ввечері, та в суботу, 26. травня від год. 10. ранку, в будинку Центрального ІМКА Врукліну при 55 Гансон Плейсе.

Учась у грах беруть відомі в спортивних кругах команди ІМКА, з яких на вирішення заслуговує минулорічний першун східних степів Джеймса. Коли українці повністю виймаються до цієї справи, та нодін із наведеного вгорі складу не відмовляється в останній хвилині від участі, як це звичайно трапляється, зможемо з гордістю пригледатися цим змаганням та надіятися на найкраще.

В. С.

Білорусько-українські
взаємини темою доповіді в УВАН

Нью Йорк. — „Взаємини України і Білорусі в історичному аспекті“ — були темою доповіді, яку виступив білоруський науковець проф. Я. Станкевич в Українській Вільній Академії Наук у Нью Йорку 20-го травня. Серед численної публіки було чимало білоруських гостей. У цікавих дискусіях, що зачепили не тільки минуле, а й сучасне та майбутнє білорусько-українських взаємин, виступили проф. Ветухів, проф. Чапленько, д-р Ріпський, проф. Горнякiewicz, п. Лисогір, д-р Тумаш (білорус), п. Адамович (білоруський письменник), Ю. Дивний. Крім доповіді проф. Станкевича, особливо цікавий був виступ Адамовича, що розповів про великий вплив українського культурного процесу 1920 років на білоруський національно-культурний процес білорусів.

НОРВЕЖЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ВИКЛОЧАЄ „НЕВІЛЬНИЧИЙ МИР“

Нью Йорк. — Норвегія вже сильно відбудувалася після війни і тепер хоче стати повновартним членом Атлантичного Пакту, а її населення хоче принести жертву для „миру на волі“, щоб не допустити до „невільничого миру“, сказав норвежський прем'єр Ейнар Гергардсон у промові до 2,200 осіб норвежського роду, зібраних в залі Академії Музики в Брукліні з нагоди норвежського Дня Конституції. Він пригадав що мир, поєднаний з волею, коріниться серед норвежців від 17 травня 1814 року, коли то одобрено конституцію в Ейдовол, яка забезпечила Норвегії незалежність від Данії і від шведського панування. На зібранні промовляв ще норвежський амбасадор Вільгельм Мунте де Моргенстерн. Свято Конституції відбувалося під протекторатом понад 50 норвежсько-американських товариств. Вони святкували теж 60-річчя заснування норвежського тижневика „Нордскіс Тіденде“ в Брукліні. Його редактор, полк. Сігвард І. Арнесен, був головою зібрання.

ДО ВІДОМА
ВШановному Громадянству Великого Нью Йорку та Околиці!
Повідомляємо, що
3 ДНЕМ 25. ТРАВНЯ 1951 РОНУ
ВІДКРИВАЄМО В НЬО РОНКУ (48 ІСТ 7-ма ВУЛИЦЯ)
НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
АРКА

АРКА — це ще один крок в розбудові господарського життя української еміграції в Америці.

АРКА — дасть Вам духову поживу. Багатий ВІДІЛ КНИЖОК, всієї української преси, журналів, та всіх найновіших видань заспокоїть духові потреби читачів мас.

Ціль цього Відділу іти назустріч Видавництвам та Видавцям в їхній нелегкій праці. Тут же адреса Українського Видавництва в Нью Йорку та його Головного Складу Книжок.

Проводить ВІДІЛ ФОТОГРАФІЙ. Всі актуальні знімки з українського життя, імпрес, спорту й одержані в нас вже наступного дня. В цьому відділі аматори фотографії одержать різні фотографічне приладдя. В продажі дешеві фотокамери. Викликування фільмів, побільшування, помножування виконуються в якнайкоротшому часі.

Вичерпуючі фактори поради з цієї ділянки одержите даром від фахівців цієї штуки.

Проводить продаж радіоприймачів доброї марки. Зокрема провадимо вибір апаратів для слухання української радіо-програми у скляках FM та AM. В розбудові продаж патефонів та вдволюючий вибір пластинок (рекордів).

Арха — подбала про красу наших ВІШ. Панів і Панів та провадить гарний вибір КОСМЕТИКИ.

Арха — матиме на складі найпотрібнішу ГАЛАНТЕРІЮ. Вибірний жіночий пошухи дібно по дешевих цінах!

АРКА — це „ВСЕ ДЛЯ ВАС“!
Святочне Відкриття „АРКИ“:

В П'ЯТНИЦЮ, 25. ТРАВНЯ ц.р., В 9-тій ГОД. РАНО.

48 EAST 7th ST. Телефон: GRamercy 3-3550 NEW YORK 3, N. Y.

Ярослав Пастушенко Володимир Череминський

Протилежні Погляди
Сенаторів на Терен Майбутньої Війни

Арден, Н. П., 21 травня. — Тут почали сьогодні дискусію над закордонною американською політикою на форумі, скликаним університетом Колумбії з Нью Йорку. На форумі, який триватиме цілий тиждень, промовлятимуть різні науковці і практичні політики та громадські діячі з усіх ділянок праці. Першого дня різко відзначилися погляди двох сенаторів, а саме республіканця Роберта А. Тефта і демократа Павла Г. Доглеса. Тефт доводив, що для Америки нема різниці, де вона підє війною проти комуністів, отже навіть на Далекому Сході. Доглес доводив, що це помилка, бо якщо б Росія зайняла Європу, тоді європейські країни будуть працювати для оРСІ і Росія стане такою сильною, як Америка. Крім того Америка втратить свої європейські бази проти Росії.

Французький уряд рішив вислати окрему лікарську комісію, щоб перевірити стан здоров'я заслуженого до смертне ув'язнення за співпрацю з німцями маршала Петена, що має вже 95 років.

ОБМЕЖИЛИ СТАЛЬ, 10,000
РОБІТНИКІВ ЗАЛИШИЛИСЬ
БЕЗ ПРАЦІ

Дітройт. — Генрі Форд, президент корпорації свого імені, оприлюднює, що внаслідок обмеження постачання сталі для приватної продукції, треба буде звільнити з праці 10,000 робітників у його фабриках на два місяці. Він оправдує це тим, що не може дати всім робітникам zatrudнення, бо тоді кошти продукції підніслися б понад вартість. Щоб затруднити їх при новій оборонній продукції, треба переустаткувати фабрики, отже тим часом не буде праці для продукційних робітників. Підприємство „Дженерал Моторс Корпорейшен“ звільнило було недавно 12,000 робітників в наслідок переустаткування своїх фабрик.

МАШИНИ
Перероблені
до
ПИСАННЯ
англійська, ціна \$25.00. Машини також нові і перероблені українські машини. Рахункові машини. Офісні прилади. Потрібно агентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

НОВІ
КАПЕЛЮХИ
СОЛОМ'ЯНІ
від \$1.75 вгору,
з ПАНАМИ від \$3.25 вгору,
як рівнож легкі літні
ФІЛЬЦОВІ капелюхи
по приступних цінах.
Відновляємо куплені
у нас капелюхи.
ПРОДАЄМО ШОВКОВІ КРАВАТКИ, ПАСИ
І ШЕЛКИ.
(Говоримо по українськи)
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Між 2-ою і 3-ою Евею.) — Телефон: GR 5-3733.
Відкрито в п'ятницю до 9-ої, суботу до 10-ої год. ввечері.

рик, а тепер повторить це саме з уваги на обмеження постачання сталі. Корпорація Крайслера ще нічого не говорить про звільнення робітників з праці.

Західно-німецький канцлер д-р Аденауер відіграв цього літа Британію на запрошення британського уряду. Він дістав теж запрошення на офіційні відвідини в Італію.

Кандидатуру на посадики Філадельфії зголосив д-р Даниїл А. Поллінг, зв'язний міжнародний протестантський провідник. Він с редактором „Крисіс Герад-а“

NEW YORK AND NEW JERSEY
АСЕКУРАЦІЯ
Домів, склепів і убрания від огня; біжутерії, кожухів (furs), фотографічних апаратів та убрания від крадіжки; вікон в склепах від розбиття як також від всяких випадків в склепах і на хідниках перед склепами; автомобілів від огня, випадків та крадіжки. Також асекуємо від всяких нещасних випадків та хворіб.
Ласкаві аголошення в справі всякого роду асекурації та продажі і купна домів, приймаємо в нотаріальнім Бюрі Стефана Ковбасюка.
ANTHONY SHUMEYKO
Insurance Broker
(коло Евні А) New York 3, N. Y.
277 E. 10th Street

ШИФКАРТИ
ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВИТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кривих і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країв.
ПРОДАЄМО домів та всякого роду бизнесу.
У всіх справах звертайтеся до зв'язного
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА.
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., (Near Ave. A) NEW YORK 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКЕ
ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. Богачевський. Tel. OR. 3-2484
208 E. 6th ST., NEW YORK 3, N. Y.
Перевіз меблів, багажу і різних речей.

ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО, П. МАЛИЦЬКИЙ, влас.
ПЕРЕВІЗ МЕБЛІВ І БАГАЖУ
115 S. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y. Tel. STagg 2-3617

ПРАЦЯ

ПОТРІБНО ЖІНОК
пакувати огірки до слоївків.
Тел.: NY 8-5959
ORIGINAL CANNING COMPANY
491 Dumont Ave., Brooklyn, N. Y.

КОСМЕТИКА

КОСМЕТИЧКА дає різні косметичні поради, має теж до набути личні косметичні кремні від плям, веснянок, прищів, лопоток, вугрів, тощо. Поштою або особисто.
MIRA MALA
948 N. Damen Ave., Chicago 22, Ill.
Tel.: BRunswick 8-1813

Професійні оголошення

Д-р М. МАЙЗЕЛ
лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, шкірні, загальне ослаблення, лирики й міхури, ревматизм, переводить аналізи крові й сечі.
Провірна \$3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-тої Евею і Юніон Сквер.
Години: Щодня 10—1 сполудня і 4—7. У неділі 11 ранку до 1 попол.
Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острі й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуть лики лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволів. — Офісні години: Щодня від 10 ранку до 6:45 ввечері. В неділі від 11 до 1 попол. Екзамінація \$3.00.

ЗМІНУ АДРЕСИ ПОДАЄ
АДВОКАТ
WILLIAM KUZMA
23 Norman Road, Newark 6, N. J.
Телефон: ESsex 2-6636.

ПЕРЕВІЗ
пасажирів, пакувків і речей у місті, поза місто і на дальшу віддачу.
ПО НИЗЬКИМ ЦІНАМ.
Голоситесь 6-10 ранку і 6-10 веч.
Телефон: CY. 9-7879
M. SHULGIN TRANSPORTATION
2066 Anthony Ave., N. Y. 57, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ
САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ
І КУРСІ ІЗДІ.

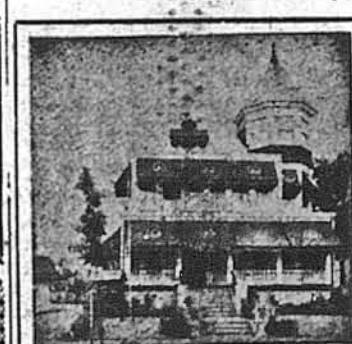

КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ІЗДІ АВТАМІ
Постараємося для Вас про екзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННИ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ
Інструктори факції. Зал. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., Схазько 10th St.
NEW YORK CITY

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИЙ
УПРАВЛІННЯ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5748
Дай собі в модерні приміщення
іні огілки напхати.
Церторядна обслуга в усіх
коронах без різниці матеріальних
стану.

ІВАН БРОЦАК, нотар.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere
in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИЙ
виправдує доброту за \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИЙ
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2599. До села вужо-людей.

„Що зробите з нами?“ — запитався Тарзан гориба. „Ми поведемося гарно з тобою в нашому селі“ — відповіло створіння.

„Тепер ми не можемо втекти. Може пізніше трапитися нагода“ — прошептала Яна. Тарзан згодився на це.

„Ми вже готові“ — скаав він до гориба.

Усадовившись на спинках гориборів, вони почали подорож до села вужо-людей.